

Onderzoek duurzaamheid burgerinitiatieven en democratische legitimatie Universiteit voor Humanistiek

Gemeente Sint-Michielsgestel is in 2016 met wijkgericht werken gestart en heeft in 2017 de merknaam “geeft ruimte” ingevoerd. We zijn lerende op het gebied van bewonersinitiatieven, faciliteren en gebiedsgericht werken. De samenleving verandert en het ‘van buiten naar binnen werken’ brengt nieuwe vraagstukken met zich mee. Daarom hebben we samen met gemeenten Boxtel, Landerd, Bernheze, het Landelijke Samenwerkingsverband Actieve bewoners, kennisinstelling Movisie en de Universiteit voor Humanistiek een subsidieaanvraag ingediend en verkregen van de Nederlandse Organisatie voor Wetenschappelijk Onderzoek (NWO) om hier onderzoek naar te doen. Hoogleraar Burgerschap en Humanisering van de Publieke Sector, Prof. Dr. Evelien Tonkens, begeleidt dit onderzoek.

Door middel van een ontwikkelonderzoek willen we meer kennis opdoen en delen over hoe interacties verlopen tussen verschillende partijen in de nieuwe gemeentelijke constellatie waarin burgerinitiatieven een grotere rol krijgen, bekeken vanuit criteria van democratische legitimatie en duurzaamheid van beleid. Want bewoners krijgen blijvend een steeds grotere rol. Ook vanuit landelijk beleid gezien zijn er hoge verwachtingen van burgerinitiatieven als bijdrage aan de kwaliteit van leven in buurten en wijken. De hoop is dat burgerinitiatieven niet alleen aanvullend zijn op beleid, maar ook delen van beleid overnemen; bijvoorbeeld via zorg coöperaties en zelfbeheer van publieke voorzieningen, zoals buurthuizen. Er is naast duurzaamheid ook aandacht voor democratische legitimatie, omdat met het meer stem geven aan burgers de vraag ontstaat of de democratische waarden geborgd blijven.

Op vier niveaus wordt daarom onderzocht welke condities van belang zijn voor het ontstaan van die duurzame burgerinitiatieven die passen in een vernieuwde democratie, namelijk:

1. Gemeenteraad en college en burgerinitiatieven
2. Ambtenaren en burgerinitiatieven
3. Burgers en burgerinitiatieven
4. Burgers onderling binnen burgerinitiatieven

Vraag daarbij is hoe interacties verlopen tussen verschillende partijen:

- In hoeverre en onder welke voorwaarden zijn deze interacties democratisch gelegitimeerd?
- In hoeverre en onder welke voorwaarden dragen deze interacties bij aan duurzaamheid van burgerinitiatieven en beleid?

Voor dit onderzoek zullen verschillende initiatiefnemers en betrokken inwoners uit onze gemeente worden geïnterviewd en deelnemen aan de leergemeenschap. Met dit project willen we kennis opdoen en handvatten ontwikkelen voor bestuurders, ambtenaren en inwoners die invulling geven aan de vernieuwing van de democratie rondom burgerinitiatieven. Over een jaar zullen de resultaten gepubliceerd worden.